

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 3

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Європейський вимір реформування публічного
управління в Україні”
м. Київ, МАУП, 24 листопада 2016 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2016

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 10 від 28 09.16)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 3: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Європейський вимір ре-
формування публічного управління в Україні”, 24 листопада 2016 р. / ред-
кол.: М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2016. — 208 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

ЗМІСТ

Бідзюра Іван Павлович

Філософія системної цілісності рівнів публічного управління
та рівнів аналізу проблем адміністрування..... 8

Романенко Євген Олександрович, Чаплай Ірина Віталіївна

Міжнародний досвід формування державної політики
у сфері інформаційно-комунікаційних технологій..... 10

Баєва Олена Вікторівна

Теоретико-методологічні засади мотивації персоналу..... 13

Лісовський Петро Миколайович

Україна як соціокомунікативний тренд у постсучасності:
екзистенціальний вибір..... 16

Мелков Юрій Олександрович

Філософські засади децентралізації: “Grassroots democracy”
та проліферація ідентичностей..... 18

Перекуда Євген Вікторович

Децентралізація як напрям становлення системи
публічного управління: проблеми реалізації..... 21

Сафонова Віра Євгенівна

Управління якістю і якість управління (освітній аспект)..... 24

Дегтяр Олег Андрійович, Мурашев Сергій Павлович

Законодавча база природокористування
в автотранспортному комплексі України..... 27

Непомнящий Олександр Михайлович, Прав Юрій Григорович

Сутність інноваційної стратегії підприємства
при формуванні правової держави..... 30

Юлдашев Олексій Хашимович

Нужно ли отменять хозяйственный кодекс?..... 32

Баєв Вадим Вікторович, Цибух Валерій Іванович

Аналіз тенденцій в туристичній індустрії України в умовах економічної
та соціальної нестабільності..... 36

Бисенбаєв Фаиз Куанович

Проблема определения цели и границы деятельности государства
в истории европейской политической философии..... 40

Бігдаш Володимир Дмитрович

Розвиток страхового захисту в системі публічного управління
в процесах економічних реформ в Україні..... 46

Бовш Людмила Андріївна

Перспективи становлення медичного туризму в Україні..... 48

Бондаренко Наталія Олександрівна

Соціальне проектування: суть та призначення..... 50

СОЦІАЛЬНЕ ПРОЕКТУВАННЯ: СУТЬ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ

Однією з особливостей професійної діяльності соціального педагога є пошук нестандартних рішень для розв'язання різноманітних соціальних проблем. Тому соціальні педагоги мають володіти навичками проектування, прогнозування та моделювання як базовим інструментарієм проектної діяльності на всіх рівнях. Цей інструментарій динамічно розвивається і є системою знань, що використовується у світовій практиці розробки та впровадження ефективних соціальних проектів та програм.

Термін “проектування” наразі широко використовується у різних сферах суспільного життя. Це процес створення прототипу можливого об'єкту чи стану речей. Різні варіації цієї категорії можна знайти у діяльності, пов'язаній насамперед з конструюванням, архітектурою, технічних галузях. У другій половині XX століття проектування починає використовуватися і в гуманітарній сфері. Метою проектування є таке перетворення дійсності, коли передбачається створення об'єктів, явищ чи процесів, які б відповідали бажаним властивостям.

Серед найбільш поширених дефініцій проектування у вітчизняній та зарубіжній літературі можна виокремити визначення, що проектування — це форма випереджального відображення і перетворення дійсності, спрямована на конструювання системи параметрів майбутнього матеріального об'єкту чи якісно нового його стану.

Єрмаков І. Є. зазначає, що проектування містить концептуальну основу (оцінка новизни, можливі актуальні результати) та системно-організаційну частину (опис конкретних етапів реалізації проекту) [1].

Класичним є положення Джонса Дж. К. про те, що процес проектування складається з трьох етапів: дивергенції (розширення меж проектної ситуації з метою забезпечення простору для пошуку рішень), трансформації (створення принципів та концепцій), конвергенції (вибір оптимального варіанту рішення із множини альтернатив) [9].

Аналіз наукової літератури дав можливість з'ясувати, що в основу соціального проектування мають бути закладені такі параметри: суперечливість соціального об'єкту; багатовекторність розвитку соціального об'єкту; множинність факторів його буття; суб'єктивні складові формування соціального очікування та прогнозу; фактори, що визначають різні критерії оцінки соціального об'єкту [3].

На думку Лукова В. А., коли говорять про проект, то мають на увазі мисленнєву конструкцію яких-небудь змін, котрі завчасно сплановані та можуть бути реалізовані. Така конструкція може бути подана у вигляді моделі, прообразу, і в ній є обов'язковий вольовий компонент — налаштованість здійснити задум [5].

Проект містить концептуальну основу (опис ініціативи, її культурно-історичного значення, гіпотези, оцінку їх новизни і можливих актуальних наслідків) і системно-організаційну частину (опис конкретних механізмів й етапів реалізації проекту).

Проект може існувати у двох різновидах:

- як складова частина програми економічного та соціального розвитку, яка визначає основні цілі та завдання, що належать до соціальної сфери, та мають

бути виконані в запланований період, а також головні засоби та шляхи їх здійснення;

- як самостійний варіант вирішення локальної проблеми конкретної цільової групи певного соціального середовища.

Отже, проект можна характеризувати як систему сформульованих завдань, фізичних об'єктів, технологічних процесів, відповідної документації, що створюються й упроваджуються для реалізації цих завдань, а також сукупність ресурсів та управлінських рішень щодо досягнення проектної мети.

Принципами розробки проектів та планів є принципи комплексності, обґрунтованості, реальності, оптимальності, завершеності, зорієнтованості на кінцевий позитивний результат.

Наразі не існує уніфікованої класифікації проектів, тому доцільно використовувати багатомірний підхід, базуючись на різних класифікаціях проектів.

За характером запланованих змін проекти поділяють на інноваційні та підтримуючі. Інноваційні проекти розглядають як систему взаємообумовлених та взаємопов'язаних заходів, спрямованих на досягнення інноваційних результатів, які мають соціально-культурне, народногосподарське, політичне значення.

За особливостями фінансування виокремлюють інвестиційні, спонсорські, бюджетні, благодійні та змішані проекти.

Відповідно масштабів реалізації проекти поділяють на монопроекти, мультипроекти, мегапроекти, мікропроекти.

За наступною класифікаційною ознакою — терміном реалізації — проекти поділяють на короткотривалі (1–2 роки реалізації), середньотривалі (3–5 років), довготривалі (більше 5 років).

Жоден проект не може відбутися без відповідного фінансування. Джерела фінансування можуть бути досить різноманітні, тому відповідно визначають інвестиційні, бюджетні, донорські, благодійні та змішані проекти.

За територіальною ознакою виокремлюють національні, міжрегіональні, регіональні та місцеві проекти. Переважно національні та міжрегіональні проекти фінансуються за рахунок державних коштів, а регіональні та місцеві за рахунок коштів донорських організацій, спонсорів та коштів місцевого бюджету.

Ще однією класифікаційною ознакою, яку пропонують окремі автори є ступінь складності: прості, складні та дуже складні проекти.

За видами розрізняють проекти комерційні і некомерційні залежно від мети проекту: одержати прибуток або соціальний ефект.

За характером і сферою діяльності виокремлюють: економічні, дослідницькі, екологічні, культурологічні, політичні, соціальні проекти.

Варто зауважити, що кожен проект можна характеризувати за сукупністю вищевикремлених класифікаційних ознак.

На думку Коган М. С., соціальний проект — це опис конкретної ситуації, котра може бути поліпшена засобами реалізації певної системи методів та послідовних кроків їх використання [2].

У контексті підготовки молоді до реалізації соціальних проектів, Пометун О. І., визначає їх як сукупність практичних дій, спрямованих на розв'язання конкретної соціальної проблеми місцевої громади, а участь молоді в таких проектах сприяє розвитку у неї емоційно-ціннісного ставлення до громадського життя, активності особистості, прагненню до громадянських дій та ефективного спілкування [11].

З позицій культурологічного підходу Воронова Є. П. визначає соціальний проект як засіб збереження, відтворення чи розвитку соціальних явищ і культур-

них феноменів, що відповідають (як кількісно, так і якісно, змістовно) певним нормам [4].

На відміну від соціальних проектів, які спрямовані на перетворення та вдосконалення соціуму, суспільних відносин і процесів, педагогічний проект сфокусований на вирішенні завдань освіти та виховання. Підтвердженням цього є наукові позиції Коган М. С., яка обґрунтовує педагогічний проект як вмотивований, цілеспрямований спосіб змін у педагогічній діяльності та впорядкування професійної діяльності з метою оптимального вирішення завдань навчання, розвитку, виховання [2].

Об'єктами соціально-педагогічного проектування є: соціально-культурне середовище; спосіб життя; сфери життєдіяльності особистості.

Тому соціально-педагогічний проект — це сконструйоване соціальне нововведення метою якого є вдосконалення педагогічних процесів у певних соціокультурних умовах.

Соціальні проекти можуть бути спрямовані на: створення умов для гармонійного розвитку суб'єкта; самореалізації особистості в основних сферах її життєдіяльності; забезпечення сприятливих умов для соціалізації особистості в різних сферах соціального середовища; вирішення чи мінімізацію несприятливих умов соціалізації особистості.

Означені підходи до класифікації проектів дозволяють визначити базові ознаки соціальних проектів: цілепокладання; соціальна детермінація; часовий вимір; територіальність; соціальна інституційність; інноваційність; ресурсність; організаційність; соціально-інформаційна.

Узагальнюючи вищенаведені визначення проектування соціальне проектування можна розглядати як конструювання соціальної дійсності. Це дає можливість керувати соціальними процесами і є вираженням того нового, що характеризує тенденції соціального розвитку. Тому соціальне проектування пов'язане з інноваційною діяльністю і впровадженням соціальних інновацій.

Джерела

1. Єрмаков І. Г. На шляху до школи життєвої компетентності: проектний підхід // Метод проектів: традиції, життєві результати. — К.: Департамент, 2013. — С. 15–16.
2. Луков В. А. Социальное проектирование: Учеб. пособие. — 3-е изд. — М.: Флинта, 2010. — 240 с.
3. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та ін. — К.: ДЦССМ, 2002. — 132 с.
4. Плышевский В. Г. Прогнозирование, проектирование и моделирование в социальной работе. — М.: Социально-технологический институт МГУС, 2001. — 95 с.
5. Подобедова Т. Ю. Подготовка будущих учителей гуманитарного профиля к педагогическому проектированию: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. — Ялта, 2005. — 241 с.
6. Полат Е., Петров А., Бухаркина М., Моисеева М. Что такое проект. Типология проектов // Відкритий урок. Розробки. Технології. Досвід. — 2014. — № 5–6. — С. 10–17.
7. Пометун О. І. Молодь обирає дію: Соціальне проектування — новий підхід до виховання молоді // Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: Практико зорієнтований збірник. — К.: Департамент, 2003. — С. 327–333.